

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Маріупольський державний університет
Економіко-правовий факультет
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ ТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ**

«ОБЛІК МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ»

**(для студентів спеціальності 051 «Економіка» ОС Магістр денної та заочної
форм навчання)**

Затверджено
на засіданні кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин
протокол № 10 від 17.04.2018 р.

Затверджено
на засіданні Вченої ради
економіко-правового факультету
протокол № 11 від 16.05.2018 р.

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Облік міжнародних операцій» для студентів спеціальності 051 «Економіка» / укл. Марена Т.В. – Маріуполь: МДУ, 2018. – 36 с.

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Облік міжнародних операцій» для студентів спеціальності «Економіка» складено на підставі відповідних нормативних вимог Міністерства освіти і науки України, тимчасової освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю 051 «Економіка», Положення про підготовку наукових, навчальних та навчально-методичних видань у Маріупольському державному університеті.

Рекомендується студентам денної та заочної форм навчання.

Рецензенти: Горіна Г.О., доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки та туризму Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (м. Кривий Ріг); Горбашевська М.О., кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту Маріупольського державного університету.

© Марена Т.В., 2018

© Маріуполь, МДУ, 2018

ЗМІСТ

1.	Вступ.....	4
2.	Зміст навчальної дисципліни (змістові модулі).....	6
3.	Методи навчання, методи контролю та оцінювання, розподіл балів.....	8
4.	Плани семінарських занять.....	9
5.	Завдання для самостійної роботи.....	19
6.	Теми рефератів та методичні рекомендації щодо їх написання.....	21
7.	Індивідуальні практичні завдання та методичні вказівки до їх виконання.....	23
8.	Тестові завдання для самоконтролю.....	26
9.	Контрольні (екзаменаційні) питання до курсу.....	31
10.	Список рекомендованої літератури.....	33

1. ВСТУП

Поступова інтеграція економіки України до світогосподарської системи, розширення та поглиблення економічних зв'язків з іншими країнами світу призводять до диверсифікації та зростання масштабів міжнародних операцій, які здійснюють суб'єкти господарювання. Це викликає необхідність забезпечення керівництва підприємств та інших зацікавлених осіб достатньою інформацією, необхідною для прийняття виважених управлінських рішень у сфері міжнародної діяльності, а також створення системи внутрішнього контролю з метою підвищення ефективності міжнародних операцій підприємств, що й є одним з основних завдань бухгалтерського обліку міжнародних операцій. Результатом вивчення дисципліни має стати формування у студентів системи теоретичних знань з принципів організації обліку господарських процесів в сфері зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України та методики обліку міжнародних операцій підприємств; розвиток практичних навичок відображення міжнародних операцій та їх результатів у бухгалтерському обліку.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи теоретичних знань з принципів організації обліку господарських процесів в сфері зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України та методики обліку міжнародних операцій підприємств; розвиток практичних навичок відображення міжнародних операцій у бухгалтерському обліку.

Завдання: вивчити способи та механізми здійснення підприємствами міжнародних операцій; особливості документального забезпечення бухгалтерських записів та відображення в обліку господарських операцій, що здійснюються в іноземній валюті; набути вміння відображати в бухгалтерському обліку операції в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Предметом курсу виступають господарські засоби, джерела їх утворення та господарські процеси, які пов'язані з проведенням міжнародних операцій і інформація про які узагальнюється в грошовому вимірі для потреб управління підприємством.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

законодавчу та нормативну базу бухгалтерського обліку та міжнародних операцій; методику здійснення міжнародних операцій; значення документів у бухгалтерському обліку; методи забезпечення обліку міжнародних операцій із застосуванням сучасних інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

вміти:

застосовувати принципи бухгалтерського обліку міжнародних операцій; обліковувати іноземну валюту, імпорتنі та експортні операції; здійснювати облік розрахунків з підзвітними особами; обліковувати операції з іноземного та зарубіжного інвестування; здійснювати облік специфічних міжнародних операцій; визначати результати від здійснення міжнародних операцій.

Вивчення дисципліни спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти наступних **компетентностей**, передбачених тимчасовою освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю 051 «Економіка»:

- Здатність планувати діяльність з обліку та аудиту економічної діяльності, у тому числі міжнародної;
- Здатність контролювати та аналізувати ефективність економічної діяльності, у тому числі міжнародної;
- Здатність виявляти та оцінювати ключові проблеми розвитку підприємства.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 051 Економіка	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: 1) Індивідуальне практичне завдання 2) Реферативне дослідження		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень / освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр	20 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	10 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		82 год.	98 год.
		Індивідуальні завдання:	
		2 год.	2 год.
Вид контролю: екзамен			

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКУ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Тема 1. Організація обліку міжнародних операцій.

Предмет курсу та об'єкти вивчення. Основні цілі та завдання обліку міжнародних операцій. Організація обліку міжнародних операцій на підприємстві. Нормативно-правові документи, які регламентують облік міжнародних операцій. Принципи бухгалтерського обліку міжнародних операцій.

Тема 2. Облік іноземної валюти.

Бухгалтерський облік операцій в іноземній валюті: загальні положення. Види і класифікація валют. Види валютних рахунків. Порядок відкриття рахунків в іноземній валюті в банках. Визначення балансової вартості одержаної іноземної валюти. Визначення балансової вартості іноземної валюти при її вибутті. Поняття, порядок визначення та відображення в обліку курсових різниць. Бухгалтерський облік придбання валюти. Бухгалтерський облік продажу іноземної валюти. Продаж іноземної валюти в податковому обліку. Бухгалтерський облік кредитів в іноземній валюті.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОБЛІК ОКРЕМИХ ВИДІВ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ

Тема 3. Облік імпорتنих операцій.

Класифікація імпорتنих операцій. Передумови здійснення імпорتنих операцій. Завдання бухгалтерського обліку імпорتنих операцій. Види обліку імпорتنих операцій (синтетичний, аналітичний). Порядок оподаткування імпорتنих операцій. Порядок проведення розрахунків при імпорті. Особливості обліку робіт, послуг.

Тема 4. Облік експортних операцій.

Види експортних операцій. Порядок укладання експортних угод. Види експортних ліцензій. Порядок формування вартості експортних товарів. Документальне забезпечення митного оформлення експортних товарів. Основні завдання обліку експортних операцій. Облік операцій з експорту робіт, послуг.

Тема 5. Облік товарообмінних операцій.

Поняття зустрічної торгівлі, бартерних та компенсаційних операцій. Порядок митного оформлення бартерних операцій. Особливості бухгалтерського обліку товарообмінних операцій. Види рахунків, що використовуються у обліку бартерних операцій.

Тема 6. Облік операцій з переробки.

Поняття давальницької сировини та сутність операцій з нею. Замовники та виконавці в операціях з давальницькою сировиною. Обмеження на здійснення переробки давальницької сировини. Порядок митного оформлення операцій з давальницькою сировиною. Оподаткування операцій з давальницькою сировиною. Порядок обліку операцій з давальницькою сировиною.

Тема 7. Облік розрахунків з підзвітними особами в іноземній валюті.

Поняття підзвітних осіб у міжнародних операціях підприємства. Документальне оформлення закордонного відрядження. Обмеження при компенсації витрат на закордонне відрядження. Порядок визначення терміну закордонного відрядження. Бухгалтерський облік виданих авансів та інших операцій з підзвітними особами.

Тема 8. Облік форм розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності.

Акредитив у розрахунках за експортно-імпортними операціями. Порядок обліку різних видів акредитиву. Облік інкасової форми розрахунків. Банківський переказ і його облік. Вексельна форма розрахунків. Особливості обліку векселів у експортних та імпортних операціях.

Тема 9. Облік власного капіталу на підприємствах з іноземними інвестиціями.

Правова основа здійснення іноземних інвестицій до України. Внесення іноземних інвестицій валютою. Бухгалтерський облік внесення іноземної валюти. Податковий облік іноземних інвестицій у валюті. Основні засоби (фонди) від учасника-нерезидента. Бухгалтерський облік внесення основних засобів іноземним інвестором. Податковий облік внеску іноземного інвестора майном.

Тема 10. Облік специфічних міжнародних операцій.

Порядок документування та відображення в бухгалтерському обліку лізингових, реекспортних, реімпортних, консигнаційних операцій. Облік курсових різниць від проведення специфічних операцій.

3. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ, РОЗПОДІЛ БАЛІВ

МЕТОДИ НАВЧАННЯ: Лекції, семінарські заняття, реферування навчальної та наукової літератури, виконання індивідуальних практичних завдань, робота в Інтернет.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ: Модульна контрольна робота, оцінка за реферат, оцінка за виконане індивідуальне практичне завдання, підсумковий тест.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточне тестування та самостійна робота										Екзамен	Сума		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2										Реферативне дослідження	Розрахункове завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	10	10	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ (2 години)

1. Облік як інформаційна система. Фінансовий та управлінський облік.
2. Об'єкт, цілі і задачі бухгалтерського обліку міжнародних операцій.
3. Принципи та документальне забезпечення обліку міжнародних операцій.

Мета: формування знань про сутність та призначення бухгалтерського обліку, специфіку та принципи обліку міжнародних операцій.

Ключові слова: бухгалтерський облік, фінансовий та управлінський облік; міжнародні операції, зовнішньоекономічна діяльність, експортно-імпортні операції, іноземна валюта, аналітичний облік, рахунки і субрахунки, план рахунків.

Питання до обговорення:

1. Сутність системи бухгалтерського обліку. Головні споживачі облікової інформації.
2. Групи облікової інформації. Сутність та завдання фінансового та управлінського обліку; їх головні відмінності.
3. Сутність і види міжнародних операцій та зовнішньоекономічної діяльності.
4. Мета та завдання бухгалтерського обліку міжнародних операцій.
5. Об'єкти обліку міжнародних операцій.
6. Документальне забезпечення обліку міжнародних операцій.
7. Загальні принципи обліку міжнародних операцій.

Теми рефератів:

1. Загальнотеоретичні та специфічні основи обліку міжнародних операцій.
2. Міжнародні стандарти з обліку зовнішньоекономічних операцій.
3. Організація обліку міжнародних операцій на підприємстві.
4. Особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку.
5. Управлінський облік у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
6. Зарубіжний досвід обліку міжнародних операцій (на прикладі конкретної країни або облікової моделі).

Базова література: 1-15

Допоміжна література: 3,8,10

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 2. ОБЛІК ІНОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ (2 години)

1. **Поняття іноземної валюти. Рахунки в банках в іноземній валюті.**
2. **Порядок визначення курсових різниць та їх відображення в обліку.**
3. **Облік купівлі та продажу іноземної валюти.**

Мета: отримання уявлення про особливості обліку операцій у іноземній валюті, формування знань щодо умов виникнення та видів курсової різниці, набуття навичок відображення операцій з іноземною валютою на рахунках бухгалтерського обліку, визначення та обліку курсових різниць.

Ключові слова: іноземна валюта, валютний рахунок, валютна операція, валютний курс, офіційний курс, курсова різниця (позитивна та негативна, операційна та неопераційна), кредити в іноземній валюті.

Питання до обговорення:

1. Поняття «валюта України» і «іноземна валюта». Види валют.
2. Порядок ліцензування валютних операцій.
3. Види банківських рахунків в іноземній валюті.
4. Порядок відкриття валютного рахунка в банку.
5. Поняття, порядок визначення та відображення в бухгалтерському обліку курсових різниць.
6. Дати, на які здійснюється перерахунок курсових різниць.
7. Класифікація курсових різниць.
8. Порядок відображення курсових різниць на рахунках бухгалтерського обліку.
9. Операції з обов'язкового продажу іноземної валюти.
10. Відображення в обліку операцій з продажу іноземної валюти.
11. Відображення в обліку операцій з купівлі іноземної валюти.

Теми рефератів:

1. Особливості відкриття рахунків у банках в іноземній валюті та здійснення операцій з іноземною валютою.
2. Облік валютно-фінансових операцій у зовнішньоекономічній діяльності.

Практичне завдання 1

Підприємство подало заяву до уповноваженого банку на придбання 10 000 доларів США за комерційним курсом попередніх торгів 26,18 грн. за 1 дол. США. Комісійна винагорода банку 2%, збір до Пенсійного фонду України 1%, курс НБУ на дату зарахування іноземної валюти 26,03 грн. за 1 дол. США. Яка сума в гривні була перерахована до банку на купівлю валюти? Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з придбання іноземної валюти.

Практичне завдання 2

Підприємство прийняло рішення про продаж 10 000 дол. США. Курс продажу склав 26,16 грн. за 1 дол. США, курс НБУ на дату списання з валютного рахунка - 26,05 грн. за 1 дол. США; на дату зарахування гривні - 26,18 грн. за 1 дол. США; комісійна винагорода за договором з банком - 2% від суми угоди. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з продажу іноземної валюти.

Базова література: 1-13,16

Допоміжна література: 2,3,8-10,12,14

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 3. ОБЛІК ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ (2 години)

- 1. Загальні поняття імпорتنих операцій. Терміни проведення розрахунків за імпортними операціями.**
- 2. Синтетичний та аналітичний облік імпорتنих операцій.**
- 3. Облік імпорту робіт, послуг.**

Мета: формування знань щодо процедури та термінів проведення розрахунків за імпортними операціями; набуття навичок відображення імпорتنих операцій в обліку.

Ключові слова: імпортна операція, митні бар'єри, митна вартість, митний контроль, митний збір, розрахунки за імпортом.

Питання до обговорення:

1. Поняття імпоротної операції. Способи обмеження імпорту.
2. Процедура митного контролю та митного оформлення імпорتنих товарів.
3. Податки, що стягуються з товарів у режимі імпорту.
4. Відображення у бухгалтерському обліку операцій з придбання імпорتنих товарів на умовах видачі податного векселя.
5. Терміни проведення розрахунків за імпортними операціями.
6. Особливості обліку імпорتنих товарів: синтетичний та аналітичний облік.
7. Особливості обліку імпорту робіт та послуг.

Теми рефератів:

1. Облік імпорتنих операцій в Україні.
2. Особливості обліку імпорту послуг.

Практичне завдання 1

Згідно із зовнішньоекономічним контрактом підприємство отримало від нерезидента товари вартістю 30000 дол. США. При оформленні вантажної митної декларації курс НБУ складав 26,02 грн за 1 дол. США. Нараховано: мито - 5%, митний збір - 0,3%, податок на додану вартість на імпорту - 20%. Заборгованість перед нерезидентом погашено у тому ж звітному періоді. Курс

НБУ на дату погашення заборгованості склав 26,05 грн за 1 дол. США. Нараховано та сплачено декларанту за митне оформлення в сумі 4200 грн., у т.ч. 700 грн ПДВ. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з імпорту товарів.

Практичне завдання 2

10 листопада підприємство-імпортер перерахувало іноземному постачальнику попередню оплату у сумі 22000 дол. США. Товар було одержано 20 листопада на суму 22000 дол. США. При ввезенні товару було сплачено мито - 2%, митні збори - 0,2% та ПДВ. Курс НБУ на дату передоплати складав 26,05 грн за 1 дол. США, курс НБУ на дату одержання товару - 26,18 грн за 1 дол. США. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з імпорту товарів.

Базова література: 1-13,16

Допоміжна література: 3,5,6,8-10

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 4. ОБЛІК ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ (2 години)

- 1. Загальні поняття обліку експортних операцій. Бухгалтерський облік експортних операцій.**
- 2. Облік авансів, одержаних від іноземних покупців.**
- 3. Облік операцій з експорту робіт, послуг.**

Мета: формування знань щодо процедури та термінів проведення розрахунків за експортними операціями; набуття навичок відображення експортних операцій в обліку.

Ключові слова: експорт, ліцензія, фактурна вартість, собівартість експортних товарів, Інкотермс, облік авансів.

Питання до обговорення:

1. Поняття експортної операції.
2. Ліцензування експортної діяльності.
3. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті при здійсненні експортних операцій.
4. Особливості бухгалтерського обліку експортних операцій.
5. Облік авансів, одержаних від іноземних покупців.
6. Експорт послуг, особливості його обліку.

Теми рефератів:

1. Облік експортних операцій в Україні.
2. Особливості обліку експорту послуг.

Практичне завдання 1

Підприємство одержало від іноземного покупця аванс 14000 дол. США. На момент одержання грошових коштів курс НБУ складав 26,08 грн. за 1 дол. США, а на момент відвантаження продукції - 26,16 грн. за 1 дол. США. Собівартість реалізованої продукції склала 48600 грн. На митниці було сплачено: мито 5%, митні збори 0,2%. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з експорту товарів.

Базова література: 1-13,16

Допоміжна література: 3,5,6,8-11

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 5. ОБЛІК ТОВАРООБМІННИХ ОПЕРАЦІЙ ТА ОПЕРАЦІЙ З ПЕРЕРОБКИ (2 години)

- 1. Поняття товарообмінних (бартерних) операцій та особливості їх оформлення.**
- 2. Бухгалтерський облік бартерних операцій.**
- 3. Особливості укладення договорів на переробку давальницької сировини.**
- 4. Бухгалтерський облік операцій з давальницькою сировиною.**

Мета: формування знань про умови та особливості здійснення товарообмінних операцій, особливості документального оформлення та обліку операцій з давальницькою сировиною; набуття навичок відображення бартерних операцій в сфері зовнішньоекономічної діяльності в обліку, відображення операцій з переробки в обліку.

Ключові слова: товарообмінна операція, бартер, зовнішньоекономічний бартерний контракт, умови здійснення бартерних операцій, операції з переробки, операції з давальницькою сировиною, митні режими при операціях з переробки давальницької сировини, експорт давальницької сировини, імпорт давальницької сировини.

Питання до обговорення:

1. Поняття бартерних операцій.
2. Особливості укладання бартерної угоди.
3. Види цін бартерних операцій.
4. Порядок митного оформлення бартерних операцій.
5. Особливості розрахунку сум бартерних операцій.
6. Особливості бухгалтерського обліку бартерних операцій.
7. Поняття операцій з давальницькою сировиною.
8. Особливості укладання договорів на переробку давальницької сировини.
9. Документальне оформлення операцій з давальницькою сировиною.
10. Митні платежі при вивезенні давальницької сировини та ввезенні готової продукції.
11. Оподаткування операцій з давальницькою сировиною ПДВ.

12. Відображення в обліку операцій з давальницькою сировиною українським замовником.
13. Відображення в обліку операцій з давальницькою сировиною при оплаті за переробку готовою продукцією.

Теми рефератів:

1. Міжнародні стандарти з обліку бартерних операцій.
2. Облік товарообмінних операцій в сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
3. Міжнародні стандарти з обліку операцій із давальницькою сировиною.
4. Облік міжнародних операцій із давальницькою сировиною в Україні.

Практичне завдання 1

Підприємство уклало бартерний контракт на суму 2000 доларів США. На дату відвантаження товару покупцю-нерезиденту офіційний курс НБУ склав 26,15 грн. за 1 дол. США, на дату отримання товарів від нерезидента – 26,33 грн. за 1 дол. США. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з виконання бартерного контракту.

Базова література: 1-13

Допоміжна література: 3,4,8,10

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 6. ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ (2 години)

1. **Особливості відносин підприємства з підзвітними особами у іноземній валюті.**
2. **Облік розрахунків з відрядження за кордон.**

Мета: формування знань про особливості документального оформлення та обліку розрахунків з підзвітними особами; набуття навичок відображення розрахунків з підзвітними особами у іноземній валюті в обліку.

Ключові слова: підзвітна особа, зарубіжне відрядження, аванс в іноземній валюті, витрати на службове відрядження за кордон.

Питання до обговорення:

1. Документальне оформлення відрядження за кордон.
2. Порядок визначення сум авансу на відрядження за кордон.
3. Норми вивезення іноземної валюти за кордон.
4. Витрати з відрядження за кордон, які відносяться до складу витрат по підприємству, та їх норми.
5. Підстава для віднесення витрат з відрядження на витрати підприємства.
6. Порядок подання звіту про використання коштів, наданих на відрядження.
7. Відображення в обліку розрахунків з підзвітними особами по відрядженню за кордон.

Теми рефератів:

1. Облік службових відряджень за кордон в Україні.
2. Міжнародні стандарти з обліку службових відряджень за кордон.

Практичне завдання 1

Працівник компанії направлений у закордонне відрядження до США. 15 березня він отримав аванс на відрядження в сумі 1000 дол. США (курс НБУ — 22,77 грн./дол.) і 3600 грн. Строк відрядження відповідно до наказу — 5 днів. Згідно з наказом і положенням про відрядження за кордон на добові витрати виділено 250 дол. (5 днів по 50 дол.). З них неоподатковувані добові — 200,6 дол. (913,5 грн. x 5 днів : 22,77 грн./дол.), оподатковувані добові - 49,4 дол. (250 дол. - 200,6 дол.). У день повернення з відрядження 19 березня (курс НБУ - 24,27 грн./дол.) працівник надав авансовий звіт і документи, що підтверджують понесені витрати: 1) на проїзд: квитки на літак Київ – Вашингтон (вартістю 3600 грн.) і на літак Вашингтон – Київ (вартістю 200 дол.); 2) на проживання в готелі (без харчування) – 500 дол. Авансовий звіт затверджено того ж дня. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції із зарубіжного відрядження.

Базова література: 1-13

Допоміжна література: 1,3,8,10,13

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 7. ОБЛІК ФОРМ РОЗРАХУНКІВ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ. ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ (2 години)

1. Акредитив у розрахунках за зовнішньоекономічною діяльністю.
2. Облік інкасової форми розрахунків.
3. Банківський переказ.
4. Облік вексельної форми розрахунків.
5. Бухгалтерський облік одержаних іноземних інвестицій.
6. Облік зарубіжних інвестицій.

Мета: формування знань про механізм здійснення міжнародних розрахунків, особливості їх документального оформлення та обліку; набуття навичок відображення в обліку операцій з проведення різних форм розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності; формування знань про особливості обліку іноземних та зарубіжних інвестицій; набуття навичок відображення операцій з інвестування у іноземній валюті в обліку.

Ключові слова: форми розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності, акредитив (покритий та непокритий), інкасо (чисте та документарне), банківський переказ, розрахунки вексялами; іноземне та зарубіжне інвестування, прямі та портфельні інвестиції, фінансова інвестиція,

довгострокові та короткострокові інвестиції, статутний фонд, доходи від інвестицій.

Питання до обговорення:

1. Сутність та види акредитиву.
2. Особливості обліку виставлення та оплати покритого та непокритого акредитиву.
3. Сутність та види інкасо.
4. Облік інкасових операцій.
5. Вексельна форма розрахунків.
6. Облік векселів у розрахунках за експортними операціями.
7. Облік векселів у розрахунках за імпорнтними операціями.
8. Порядок створення та реєстрації підприємства з іноземними інвестиціями.
9. Пільги та гарантії для іноземних інвесторів.
10. Особливості оподаткування іноземних інвестицій.
11. Відображення в обліку внесків іноземного інвестора до статутного фонду.
12. Облік зарубіжних інвестицій.

Теми рефератів:

1. Порівняльна характеристика форм розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
2. Зарубіжний досвід проведення та обліку вексельних розрахунків.
3. Облік іноземних інвестицій у капітал підприємства.
4. Облік фінансових інвестицій у зарубіжні підприємства.
5. Облік комплексного будівництва об'єктів за кордоном, надання та одержання технічної допомоги.

Практичне завдання 1

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку наступні операції:

- Виставлено акредитив за рахунок власних коштів покупця-імпортера.
- Виставлено акредитив за рахунок короткострокової банківської позики, отриманої покупцем-імпортером.
- Виставлено акредитив за рахунок довгострокової банківської позики, отриманої покупцем-імпортером.
- Сплачено рахунок постачальника-експортера за рахунок коштів акредитиву.
- Повернені невикористані кошти акредитиву на рахунок покупця-імпортера.

Практичне завдання 2

Іноземний інвестор має намір здійснити внесок до статутного капіталу підприємства. Розмір статутного фонду підприємства визначений у розмірі 20000 дол. США (при курсі НБУ 26,6 грн. за 1 долар). При цьому внесок до статутного фонду повинен здійснитися грошовими коштами (курс НБУ в момент фактичного внесення грошових коштів склав 26,3 грн. за 1 долар).

Відобразити операції з внесення іноземним інвестором інвестицій до статутного капіталу підприємства на рахунках бухгалтерського обліку.

Базова література: 1-13,16

Допоміжна література: 3,7,8,10

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 8. ОБЛІК СПЕЦИФІЧНИХ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ (2 години)

1. **Облік лізингових операцій.**
2. **Облік реекспортних та реімпортних операцій.**
3. **Облік консигнаційних операцій.**

Мета: формування знань про особливості обліку лізингових, реекспортних, реімпортних, консигнаційних операцій; набуття навичок відображення специфічних зовнішньоекономічних операцій в обліку.

Ключові слова: лізинг, амортизація об'єкту лізингу, реекспорт, реімпорт, консигнаційна операція, комісійна угода, консигнаційний склад, консигнант і консигнатор.

Питання до обговорення:

1. Поняття лізингу. Об'єкти та суб'єкти лізингу.
2. Види та форми лізингу. Особливості лізингових платежів.
3. Митне оформлення лізингових операцій.
4. Відображення в бухгалтерському обліку операцій фінансового лізингу.
5. Особливості обліку операцій оперативного лізингу.
6. Реекспорт. Облік реекспортних операцій.
7. Реімпорт. Відображення реімпортних операцій в обліку.
8. Сутність консигнаційних операцій та порядок їх обліку.

Теми рефератів:

1. Облік консигнаційних і комісійних операцій.
2. Облік гуманітарної допомоги.
3. Облік лізингових операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
4. Облік реекспортних і реімпортних операцій.

Практичне завдання 1

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку наступні операції:

- Акцептовано рахунок-фактуру іноземної фірми-лізингодавця за імпортне обладнання, що отримується в фінансовий лізинг.
- Сплачено лізингоодержувачем витрати по доставці обладнання (об'єкту лізингу) до митниці.
- Нараховано та сплачено ПДВ при ввезенні об'єкта лізингу.
- Сплачено мито та митні збори.

- Нараховані мито та митні збори віднесено до вартості об'єкта.
- Відображено право на податковий кредит при міжнародному фінансовому лізингу.
- Введено в експлуатацію обладнання, одержане у фінансовий лізинг.

Базова література: 1-13

Допоміжна література: 3,8,10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Облік міжнародних операцій» має бути спрямована на: підготовку до лекційних занять; розгляд теоретичних положень і практичних аспектів обліку після лекцій з відповідних тем; підготовку до семінарських занять; індивідуальне поглиблення і додаткове набуття знань поза межами навчального закладу; самостійне вивчення та оволодіння термінологією у сфері обліку міжнародних операцій; самостійний контроль знань та підготовка до екзамену.

Контроль за опануванням студентами навчального матеріалу, відведеного на самостійне вивчення, відбувається шляхом:

- включення питань, відведених на самостійне вивчення, до завдань модульних контрольних робіт;
- включення питань, відведених на самостійне вивчення, до переліку питань для обговорення на семінарських заняттях;
- включення питань, відведених на самостійне вивчення, до переліку контрольних питань з вивчення дисципліни.

Питання для самостійного вивчення

1. Загальні принципи обліку міжнародних операцій.
2. Порядок ліцензування валютних операцій.
3. Операції з обов'язкового продажу іноземної валюти.
4. Способи обмеження імпорту.
5. Податки, що стягуються з товарів у режимі імпорту.
6. Особливості обліку імпорту робіт та послуг.
7. Ліцензування експортної діяльності.
8. Експорт послуг, особливості його обліку.
9. Види цін бартерних операцій.
10. Оподаткування операцій з давальницькою сировиною ПДВ.
11. Норми вивезення іноземної валюти за кордон.
12. Порядок подання звіту про використання коштів, наданих на відрядження.
13. Вексельна форма розрахунків.
14. Проблеми обліку операцій з давальницькою сировиною.
15. Пільги та гарантії для іноземних інвесторів.
16. Облік зарубіжних інвестицій.
17. Митне оформлення лізингових операцій.
18. Сутність консигнаційних операцій та порядок їх обліку.
19. Відображення в бухгалтерському обліку довгострокового кредиту в іноземній валюті.
20. Відображення в бухгалтерському обліку короткострокового кредиту в іноземній валюті.

У результаті самостійного вивчення вищезазначених питань навчального матеріалу студенти під час опитувань на семінарських заняттях та здійснення контрольних заходів мають продемонструвати вміння відображати на рахунках бухгалтерського обліку наступні операції (з використанням плану рахунків бухгалтерського обліку):

- операції з купівлі-продажу іноземної валюти;
- операції з експорту товарів (робіт, послуг);
- операції з імпорту товарів (робіт, послуг);
- товарообмінні операції у зовнішньоекономічній діяльності;
- операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічній діяльності;
- операції з підзвітними особами у іноземній валюті;
- операції, пов'язані з проведенням міжнародних розрахунків;
- реекспортні та реімпортні операції;
- лізингові операції;
- консигнаційні операції

6. ТЕМИ РЕФЕРАТІВ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ НАПИСАННЯ

Теми рефератів

1. Загальнотеоретичні та специфічні основи обліку міжнародних операцій.
2. Міжнародні стандарти з обліку зовнішньоекономічних операцій.
3. Організація обліку міжнародних операцій на підприємстві.
4. Особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку.
5. Особливості відкриття рахунків у банках в іноземній валюті та здійснення операцій з іноземною валютою.
6. Облік валютно-фінансових операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
7. Облік експортних операцій в Україні.
8. Облік імпорتنих операцій в Україні.
9. Облік консигнаційних і комісійних операцій.
10. Облік міжнародних операцій із давальницькою сировиною.
11. Облік міжнародних бартерних операцій.
12. Кредитування у зовнішньоекономічній діяльності та його облік.
13. Облік комплексного будівництва об'єктів за кордоном, надання та одержання технічної допомоги.
14. Облік гуманітарної допомоги.
15. Облік лізингових операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
16. Облік реекспортних і реімпорتنих операцій.
17. Облік службових відряджень за кордон.
18. Звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
19. Управлінський облік у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
20. Зарубіжний досвід обліку міжнародних операцій (на прикладі конкретної країни або облікової моделі).

Методичні вказівки до написання рефератів

Написання реферату є важливим напрямком самостійної роботи студента. Працюючи над рефератом, студент має можливість більш глибоко дослідити той чи інший аспект курсу, що вивчається. Виконання реферативного дослідження передбачає роботу з великою кількістю літературних джерел, тому реферат допомагає студенту навчитися самостійно працювати з останніми. В тексті реферату необхідно робити посилання на літературні джерела.

При розгляді конкретної проблемної ситуації крім наведення поглядів провідних науковців студентам рекомендується висловлювати своє бачення рішення проблеми.

При написанні реферату необхідно дотримуватися наступних вимог:

Структура	<i>Титульний лист</i>	Оформлюється за стандартною формою
	<i>Зміст</i>	Містить перелік питань, що будуть розкриті в рефераті
	<i>Вступ</i>	Розкривається актуальність та необхідність вивчення обраної теми, ступінь її дослідженості, предмет та об'єкт, мета та завдання дослідження.
	<i>Основна частина</i>	Розкриваються теоретичні аспекти питань, що вивчаються, наводяться приклади з вітчизняної та зарубіжної практики обліку міжнародних операцій. Рекомендується не тільки наводити окремі факти, але й використовувати елементи аналізу (наприклад, якщо в рефераті наводяться таблиці чи графіки, то необхідно їх описати і проаналізувати).
	<i>Висновок</i>	Наводяться основні результати реферативного дослідження
	<i>Список використаної літератури</i>	Містить джерела, використані студентом при написанні реферату (законодавчі та нормативні акти, підручники, періодичні видання, монографії). Літературні джерела вказуються в алфавітному порядку.
Оформлення	Реферат оформлюється та здається в друкованому вигляді на аркушах формату А4. Шрифт 14. Поля: верхнє, нижнє, ліве – по 20 мм, праве – 10 мм.	
Обсяг	10 – 18 сторінок	

Реферат вважається виконаним і допускається до захисту, якщо він написаний та оформлений з додержанням всіх вищенаведених вимог.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ

Метою виконання індивідуального практичного завдання є розвиток практичних навичок здійснення бухгалтерського обліку міжнародних операцій. Кожен варіант індивідуального практичного завдання містить перелік операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності, які мають бути відображені на рахунках бухгалтерського обліку. Виконання завдання дозволяє студентам закріпити та узагальнити теоретичні знання, отримані під час вивчення дисципліни, а також навчитися використовувати ці знання при здійсненні бухгалтерського оформлення господарських операцій, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю підприємств. Індивідуальне практичне завдання виконується і здається в друкованому вигляді на аркушах формату А4.

ВАРІАНТИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Варіант 1

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку наступні операції у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства:

- Акцептовано рахунок-фактуру іноземної фірми-лізингодавця за імпордне обладнання, що отримується в фінансовий лізинг.
- Видано працівнику аванс на відрядження (у євро).
- Відображено позитивну курсову різницю при надходженні валютних коштів від іноземних покупців.
- Повернені невикористані кошти акредитиву на рахунок покупця-імпортера.
- Передано товар іноземному покупцю.
- Відображено негативну курсову різницю при погашенні довгострокового кредиту банку в іноземній валюті.
- Передано митному органу податковий вексель.
- Сплачено іноземному постачальнику за отриманий товар.
- Списана собівартість переробленої давальницької сировини на фінансовий результат.
- Прийнято на облік імпортний товар від постачальника (при операції реекспорту).

Варіант 2

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку наступні операції у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства:

- Виставлено акредитив за рахунок власних коштів покупця-імпортера.
- Видано працівнику аванс на відрядження (у гривні).
- Відображено негативну курсову різницю при погашенні короткострокового кредиту банку в іноземній валюті.
- Сплачено лізингоодержувачем витрати по доставці обладнання (об'єкту лізингу) до митниці.

- Відображено позитивну курсову різницю при погашенні короткострокового кредиту банку в іноземній валюті.
- Зараховано на поточний рахунок банку суму в гривні, одержану від продажу валюти.
- Погашено кредиторську заборгованість перед постачальником-нерезидентом.
- Надійшла попередня оплата від покупця-нерезидента.
- Відображено витрати на переробку давальницької сировини, пов'язані з амортизацією виробничого устаткування.
- Передано імпортований товар на реекспорт.

Варіант 3

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку наступні операції у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства:

- Виставлено акредитив за рахунок короткострокової банківської позики, отриманої покупцем-імпортером.
- Працівником повернено залишок невитраченої валюти після зарубіжного відрядження.
- Відображено позитивну курсову різницю при погашенні довгострокового кредиту банку в іноземній валюті.
- Нараховано та сплачено ПДВ при ввезенні об'єкта лізингу.
- Відображено негативну курсову різницю при надходженні валютних коштів від іноземних покупців.
- Списано на фінансовий результат позитивну курсову різницю.
- Отримано товари від іноземного постачальника.
- Перераховано на валютний рахунок попередню оплату від покупця-нерезидента.
- Відображено витрати на переробку давальницької сировини, пов'язані з оплатою праці.
- Списано реекспортний товар у реалізацію.

Варіант 4

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку наступні операції у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства:

- Виставлено акредитив за рахунок довгострокової банківської позики, отриманої покупцем-імпортером.
- Відображено позитивну курсову різницю на день повернення валюти працівником після зарубіжного відрядження.
- Відображено негативну курсову різницю при погашенні векселів в іноземній валюті.
- Сплачено мито та митні збори при ввезенні об'єкта лізингу.
- Відображено позитивну курсову різницю при оплаті імпортованих товарно-матеріальних цінностей.
- Списано на фінансовий результат негативну курсову різницю.

- Включено мито та митні збори у вартість імпортованого товару.
- Відвантажено товари іноземному покупцеві.
- Відображено витрати на переробку давальницької сировини, пов'язані з розрахунками за податками.
- Отримано кошти від іноземного покупця реекспортного товару на валютний рахунок підприємства.

Варіант 5

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку наступні операції у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства:

- Сплачено рахунок постачальника-експортера за рахунок коштів акредитиву.
- Відображено негативну курсову різницю на день повернення валюти працівником після зарубіжного відрядження.
- Відображено позитивну курсову різницю при погашенні векселів в іноземній валюті.
- Введено в експлуатацію обладнання, одержане у фінансовий лізинг.
- Відображено негативну курсову різницю при оплаті імпортованих товарно-матеріальних цінностей.
- Списано на фінансовий результат собівартість реалізованої валюти.
- Сплачено митниці мито і митні збори.
- Списано собівартість реалізованого на експорт товару.
- Відображено витрати на переробку давальницької сировини, пов'язані з розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування.
- Отримано кошти від іноземного покупця реекспортного товару на транзитний валютний рахунок підприємства.

8. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Рахунок «Каса у іноземній валюті» є:

- A. Активним і реальним.
- B. Активним і номінальним.
- C. Пасивним і реальним.
- D. Пасивним і номінальним.

2. При надходженні в касу грошових коштів у іноземній валюті від підзвітної особи в бухгалтерському обліку робиться запис:

- A. Дт 301 Кт 372.
- B. Дт 372 Кт 301.
- C. Дт 302 Кт 372.
- D. Дт 372 Кт 302.

3. Записи по рахунку «Поточні рахунки у іноземній валюті» здійснюються на підставі:

- A. Прибуткових та видаткових касових ордерів.
- B. Виписок банку з доданими до них розрахунково-платіжними документами.
- C. Записів у чековій книжці.
- D. Даних касової книги.

4. Визначити економічний сенс наступної бухгалтерської проводки - Дт 632 Кт 714:

- A. Відображено позитивну курсову різницю, що виникла при оплаті імпорتنих товарно-матеріальних запасів.
- B. Відображено негативну курсову різницю, що виникла при оплаті імпорتنих товарно-матеріальних запасів.
- C. Відображено позитивну курсову різницю, що виникла при погашенні банківського кредиту.
- D. Відображено негативну курсову різницю, що виникла при погашенні банківського кредиту.

5. У випадку неповернення у встановлений термін авансу, виданого на службове відрядження у іноземній валюті, заборгованість стягується у сумі, еквівалентній:

- A. Трикратній сумі виданої іноземної валюти.
- B. Десятикратній сумі виданої іноземної валюти.
- C. Трикратній сумі невикористаного залишку іноземної валюти.
- D. Десятикратній сумі невикористаного залишку іноземної валюти.

6. Виставлення покупцем акредитиву на користь продавця враховується в бухгалтерському обліку покупця на:

- A. Активному рахунку.
- B. Пасивному рахунку.

- C. Активно-пасивному рахунку.
- D. Не відображається у облікових регістрах покупця.

7. Облік експортних товарів здійснюється у:

- A. Митній вартості.
- B. Фактурній вартості.
- C. Собівартості.
- D. За будь-якою із зазначених вартостей.

8. Моментом реалізації бартерного контракту вважається:

- A. Дата виконання експортної частини контракту.
- B. Дата оприбуткування товару імпортером.
- C. Дата оплати товару імпортером.
- D. Дата підписання бартерної угоди.

9. Що не є необхідною умовою укладання зовнішньоекономічного контракту консигнації:

- A. Наявність консигнаційного складу у консигнанта.
- B. Наявність консигнаційного складу у консигнатора.
- C. Визначення території реалізації товару, прийнятого на консигнацію.
- D. Визначення термінів консигнації.

10. Рахунок «Поточні рахунки у іноземній валюті» є:

- A. Активним і реальним.
- B. Активним і номінальним.
- C. Пасивним і реальним.
- D. Пасивним і номінальним.

11. Операції з готівковою іноземною валютою відображається у касовій книзі підприємства:

- A. Тільки у відповідних іноземних валютах.
- B. Тільки у національній валюті.
- C. У будь-якій валюті.
- D. Готівкові валютні операції у касовій книзі не відображаються.

12. Визначити економічний сенс наступної бухгалтерської проводки - Дт 602 Кт 714:

- A. Відображено позитивну курсову різницю, що виникла при оплаті імпорتنих товарно-матеріальних запасів.
- B. Відображено негативну курсову різницю, що виникла при оплаті імпорتنих товарно-матеріальних запасів.
- C. Відображено позитивну курсову різницю, що виникла при погашенні банківського кредиту.
- D. Відображено негативну курсову різницю, що виникла при погашенні банківського кредиту.

13. На суму авансу, виданого у іноземній валюті підзвітній особі для зарубіжного відрядження, у бухгалтерському обліку здійснюється запис:

- A. Дт 301 Кт 372.
- B. Дт 372 Кт 301.
- C. Дт 302 Кт 372.
- D. Дт 372 Кт 302.

14. Акредитив може бути виставлений:

- A. Тільки за рахунок власних коштів імпортера.
- B. Тільки за рахунок банківської позики.
- C. Вірні відповіді А і В.
- D. За рахунок будь-яких інших джерел.

15. Основним комерційним документом, який оформлюється при реалізації товарів на експорт, є:

- A. Товарно-транспортна накладна.
- B. Рахунок-фактура.
- C. Чек.
- D. Вексель.

16. Консигнаційна операція є різновидом:

- A. Бартерної угоди.
- B. Комісійної операції.
- C. Кредитної операції.
- D. Толлінгу.

17. При отриманні валютного кредиту в бухгалтерському обліку робиться запис:

- A. Дт 311 Кт 502.
- B. Дт 502 Кт 311.
- C. Дт 312 Кт 602.
- D. Дт 602 Кт 312.

18. При фінансовому лізингу отримання об'єкта оренди лізингоодержувач відображає наступною проводкою:

- A. Дт 531 Кт 312.
- B. Дт 531 Кт 10.
- C. Дт 10 Кт 531.
- D. Ця операція відображається на позабалансовому рахунку 01 «Орендовані позаоборотні активи».

19. Рахунок «Розрахунки з підзвітними особами» є:

- A. Активним.
- B. Активно-пасивним.
- C. Пасивним.

D. Номінальним.

20. Курсова різниця – це:

- A. Різниця між курсами купівлі та продажу готівкової іноземної валюти.
- B. Різниця між курсами купівлі та продажу безготівкової іноземної валюти.
- C. Різниця між оцінками однакової кількості одиниць іноземної валюти при різних валютних курсах.
- D. Різниця між оцінками різної кількості одиниць іноземної валюти при однакових валютних курсах.

21. Визначити економічний сенс наступної бухгалтерської проводки – Дт 312 Кт 714:

- A. Відображено позитивну курсову різницю, що виникла при надходженні валютних коштів від іноземних покупців.
- B. Відображено негативну курсову різницю, що виникла при надходженні валютних коштів від іноземних покупців.
- C. Відображено позитивну курсову різницю, що виникла при погашенні банківського кредиту.
- D. Відображено негативну курсову різницю, що виникла при погашенні банківського кредиту.

22. Повернення підзвітною особою невикористаних сум виданого раніше авансу у іноземній валюті відображається проводкою:

- A. Дт 301 Кт 372.
- B. Дт 372 Кт 301.
- C. Дт 302 Кт 372.
- D. Дт 372 Кт 302.

23. Векселі, видані фірмою, формують її:

- A. Дебіторську заборгованість.
- B. Кредиторську заборгованість.
- C. Не формують заборгованість фірми.
- D. Відображаються у активі балансу.

24. Чисте інкасо – це:

- A. Те ж саме, що й документарне інкасо.
- B. Те ж саме, що й комерційне інкасо.
- C. Стягнення платежу за фінансовими документами, що не супроводжуються комерційними документами.
- D. Стягнення платежу за фінансовими документами, що супроводжуються комерційними документами.

25. Облік імпорتنих товарів ведеться за їх:

- A. Митною вартістю.
- B. Фактурною вартістю.

- C. Собівартістю.
- D. За будь-якою з вказаних вартостей.

26. Для обліку витрат на переробку давальницької сировини використовується рахунок:

- A. Матеріали, прийняті для переробки.
- B. Виробництво.
- C. Активи на відповідальному зберіганні.
- D. Фінансові результати.

27. При оперативному лізингу орендоване майно враховується у лізингоотримувача на:

- A. Активному балансовому рахунку.
- B. Пасивному балансовому рахунку.
- C. Активному позабалансовому рахунку.
- D. Пасивному позабалансовому рахунку.

9. КОНТРОЛЬНІ (ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ) ПИТАННЯ ДО КУРСУ

1. Сутність системи бухгалтерського обліку. Головні споживачі облікової інформації.
2. Групи облікової інформації. Сутність та завдання фінансового та управлінського обліку; їх головні відмінності.
3. Сутність і види міжнародних операцій та зовнішньоекономічної діяльності.
4. Мета та завдання бухгалтерського обліку міжнародних операцій.
5. Об'єкти обліку міжнародних операцій.
6. Документальне забезпечення обліку міжнародних операцій.
7. Загальні принципи обліку міжнародних операцій.
8. Поняття «валюта України» і «іноземна валюта». Види валют.
9. Порядок ліцензування валютних операцій.
10. Види банківських рахунків в іноземній валюті.
11. Порядок відкриття валютного рахунка в банку.
12. Поняття, порядок визначення та відображення в бухгалтерському обліку курсових різниць.
13. Дати, на які здійснюється перерахунок курсових різниць.
14. Класифікація курсових різниць.
15. Порядок відображення курсових різниць на рахунках бухгалтерського обліку.
16. Операції з обов'язкового продажу іноземної валюти.
17. Відображення в обліку операцій з продажу іноземної валюти.
18. Відображення в обліку операцій з купівлі іноземної валюти.
19. Поняття імпоротної операції.
20. Способи обмеження імпорту.
21. Процедура митного контролю та митного оформлення імпортних товарів.
22. Податки, що стягуються з товарів у режимі імпорту.
23. Відображення у бухгалтерському обліку операцій з придбання імпортних товарів на умовах видачі податного векселя.
24. Терміни проведення розрахунків за імпортними операціями.
25. Особливості обліку імпортних товарів: синтетичний та аналітичний облік.
26. Особливості обліку імпорту робіт та послуг.
27. Поняття експортної операції.
28. Ліцензування експортної діяльності.
29. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті при здійсненні експортних операцій.
30. Особливості бухгалтерського обліку експортних операцій.
31. Облік авансів, одержаних від іноземних покупців.
32. Експорт послуг, особливості його обліку.
33. Поняття бартерних операцій.
34. Особливості укладання бартерної угоди.
35. Види цін бартерних операцій.
36. Порядок митного оформлення бартерних операцій.
37. Особливості розрахунку сум бартерних операцій.

38. Особливості бухгалтерського обліку бартерних операцій.
39. Поняття операцій з давальницькою сировиною.
40. Особливості укладання договорів на переробку давальницької сировини.
41. Документальне оформлення операцій з давальницькою сировиною.
42. Митні платежі при вивезенні давальницької сировини та ввезенні готової продукції.
43. Оподаткування операцій з давальницькою сировиною ПДВ.
44. Відображення в обліку операцій з давальницькою сировиною українським замовником.
45. Відображення в обліку операцій з давальницькою сировиною при оплаті за переробку готовою продукцією.
46. Документальне оформлення відрядження за кордон.
47. Порядок визначення сум авансу на відрядження за кордон.
48. Норми вивезення іноземної валюти за кордон.
49. Витрати з відрядження за кордон, які відносяться до складу витрат по підприємству, та їх норми.
50. Підстава для віднесення витрат з відрядження на витрати підприємства.
51. Порядок подання звіту про використання коштів, наданих на відрядження.
52. Відображення в обліку розрахунків з підзвітними особами по відрядженню за кордон.
53. Сутність та види акредитиву.
54. Особливості обліку виставлення та оплати покритого та непокритого акредитиву.
55. Сутність та види інкасо.
56. Облік інкасових операцій.
57. Вексельна форма розрахунків.
58. Облік векселів у розрахунках за експортними операціями.
59. Облік векселів у розрахунках за імпортними операціями.
60. Поняття іноземних інвестицій. Об'єкти іноземних інвестицій.
61. Види та форми іноземних інвестицій.
62. Порядок створення та реєстрації підприємства з іноземними інвестиціями.
63. Пільги та гарантії для іноземних інвесторів.
64. Особливості оподаткування іноземних інвестицій.
65. Відображення в обліку внесків іноземного інвестора до статутного фонду.
66. Облік зарубіжних інвестицій.
67. Поняття лізингу. Об'єкти та суб'єкти лізингу.
68. Види та форми лізингу. Особливості лізингових платежів.
69. Митне оформлення лізингових операцій.
70. Відображення в бухгалтерському обліку операцій фінансового лізингу.
71. Особливості обліку операцій оперативного лізингу.
72. Реекспорт. Облік реекспортних операцій.
73. Реімпорт. Відображення реімпортних операцій в обліку.
74. Сутність консигнаційних операцій та порядок їх обліку.

10. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Бутинець Ф.Ф. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: [підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Облік і аудит»] / Ф.Ф. Бутинець, І.В. Жиглей, Пархоменко В.М. - 2-е вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП «Рута», 2001. – 544 с.
2. Волкова І.А. Облік зовнішньоекономічної діяльності: [навчальний посібник] / І.А. Волкова, М.В. Реслер, О.Ю. Калініна. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 304 с.
3. Кадуріна Л.О. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації: [Навч. посібник] / Л.О. Кадуріна, М.С. Стрельникова. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 606 с.
4. Крупка Я.Д. Облік міжнародних операцій: навчальний посібник / Я.Д. Крупка, І.Я. Назарова. – Тернопіль: «Крок», 2016. – 216 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/18379>
5. Лебедевич С.Є. Облік зовнішньоекономічної діяльності: [Навчальний посібник] / С.Є. Лебедевич, С.Є. Шутка, Г.М. Воляник, Н.І. Колінько. – Львів: Новий Світ-2000, 2012. – 378 с.
6. Литвин Н.Б. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності комерційних банків: [Навчальний посібник] / Н.Б.Литвин. - Тернопіль: Карт-бланш, 2003. – 362 с.
7. Лукашова І.О. Облік зовнішньоекономічної діяльності: [навч. посіб.] / І.О. Лукашова, О.М. Головащенко. – Львів, «Магнолія – 2006», 2009. – 288 с.
8. Маслак О.О. Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності: [навч. посіб.] / О.О. Маслак, В.Й. Жежуха. - К.: Каравела, 2011. – 400 с.
9. Небильцова В.М. Облік зовнішньоекономічної діяльності: [Навч. посібник] / В.М. Небильцова, О.В. Небильцова, О.В. Овдій. - К: «Хай-Тек Прес», 2007. - 256 с.
10. Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності: практикум / О.О. Маслак, В.Й. Жежуха, К.О. Дорошкевич та ін. - К.: Каравела, 2011. – 280 с.
11. Облік зовнішньоекономічної діяльності: [Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл.] / [М.Ф. Огійчук, В.Г. Шандурська, М.І. Беленкова та ін.]. - К.: Алерта, 2009. – 332 с.
12. Облік міжнародних операцій: конспект лекцій для студентів спеціальності 8.03050301 «Міжнародна економіка» / НТУУ «КПІ»; уклад. Н. Є. Скоробогатова. – Київ: НТУУ «КПІ», 2016. – 106 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/15673>
13. Облік міжнародних операцій: [Підручник] / За ред. проф. Кузьмінського. – К.: КНЕУ, 2006. – 336 с.
14. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. (зі змінами і доповненнями, внесеними у 2000-2017 рр.)

15. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-ХІІ від 16.04.91 р. (зі змінами і доповненнями, внесеними у 1992-2017 рр.)

16. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» № 185/94-ВР від 23.09.94 р. (зі змінами і доповненнями, внесеними у 1996-2017 рр.).

Допоміжна

1. Адамович Н. Закордонні відрядження: облікові моменти / Н. Адамович // Податки та бухгалтерський облік. – 2015. - № 43. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2015/may/issue-43/article-8380.html>

2. Валютні операції: порядок здійснення та облік: 8-те вид., перераб. і доп. – Х.: Фактор, 2008. – 256 с.

3. Войтенко Т. ВЭД: бухгалтерский и налоговый учет в подробностях / Т. Войтенко, Н. Курган. – Х.: Фактор, 2013. – 448 с.

4. Граковський Ю. Операції з давальницькою сировиною // Вісник «Офіційно про податки». – 2017. - №30 (934). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100005443-operatsiyi-z-davalnitskoju-sirovinoju-1>

5. Експортно-імпортні операції // Все про бухгалтерський облік. — 2015. — № 106. — 63 с.

6. Експортно-імпортні операції: податковий облік // Інформаційно-аналітичний журнал «Вісник. Право знати все про податки і збори» (офіційне видання Державної фіскальної служби України). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/4858>

7. Жогова О. Облік внесків засновників-нерезидентів у валюті / О. Жогова // Независимый аудитор. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://n-auditor.com.ua/ru/component/na_archive/195.html?view=material

8. Карп'як Я.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності / Я.С.Карп'як, В.І. Воськало. – Львів: Львівська політехніка, 2012. – 332 с.

9. Курсові різниці, валюта, мито – все і одразу. Приклади обліку імпорту та експорту // Бухгалтер 24. – 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.buh24.com.ua/kyrsovi-riznuci/>

10. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності / М.Ф. Огійчук, В.Г. Шандуровська, М.І. Беленкова та ін. – К.: Алерта, 2009. – 332 с.

11. Ольховик О. Експорт: бухгалтерський облік і податок на прибуток / О. Ольховик // Податки та бухгалтерський облік. – 2016. - № 16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/february/issue-16/article-15816.html>

12. Прокопенко В. Операції в інвалюті: бухоблік курсових різниць / В. Прокопенко // Все про бухгалтерський облік. – 2011. - №39. - С. 48-52

13. Рорат В. Облік інвалютних витрат на відрядження / В. Рорат // Все про бухгалтерський облік. - 2011. - № 36. - С. 18-19.

14. Смірнова І.В. Гармонізація бухгалтерського та податкового обліку операцій з купівлі-продажу іноземної валюти / І.В. Смірнова, Н.В. Смірнова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. - 2012. - Вип. 22(2). - С. 176-181.

Інформаційні ресурси

1. [http:// www.balance.ua](http://www.balance.ua) – офіційний сайт Українського бухгалтерського журналу «Баланс».
2. [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua) – офіційний сайт Державної служби статистики України.
3. [http:// www.vobu.com.ua](http://www.vobu.com.ua) – офіційний сайт Всеукраїнської професійної газети «Все про бухгалтерський облік».
4. <http://www.buhgalteria.com.ua> – офіційний сайт Газети «Бухгалтерія».
5. <http://www.ifac.org> – офіційний сайт Міжнародної федерації бухгалтерів
6. <http://www.ifrs.org> – офіційний сайт Ради з міжнародних стандартів фінансової звітності.
7. <http://www.sfs.gov.ua> – офіційний сайт Державної фіскальної служби України.
8. <http://www.ufraa.org> – офіційний сайт Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України

